

BUENOS DIAS PER TUTTI

SAMBA BRASIL de Mircea Marian • **TEATRUL DRAMATIC DIN BAI A MARE** • Data premierei: 30 octombrie 1992 • Regia: Petru Mihail • Scenografia: Elena Forțu • Distribuția: Teofil Turturică (Dobrescu), Antoniu Paul (Ștefănescu), Gheorghe Lazarovici (Manole), Loredana Hotea (Cieopatra), Gică Andrușca (Dragoș), Liliana Cîrcei (Pamela), Valeriu Doran (Neagu), Dan Rădulescu (Tașcu), Nelia Mojolic-Fekete (Cerasela), Victoria Blankemberg (Doamna Dobrescu).

Pentru cine a văzut Jaguar

party de Dinu Grigorescu la Teatrul Urmuz vor fi mai ușor de aproximat valențele dramatice ale "farsei în două părți" de Mircea Marian, **Samba Brasil**, al cărei spectacol a fost montat tot de Petru Mihail. Alături de piesa lui Dinu Grigorescu, **Samba Brasil** are toate șansele să inaugureze o specie dramatică post-revoluționară corespunzătoare pamfletului social - prin excelență discursiv, alcătuit pe inciziiune critică a replicilor - cultivat în anumite medii culturale (nu tocmai de prim plan) occidentale. Considerată în ziarul "Graiul Maramureșului" drept "literatură pe teme de cea mai stringentă actualitate" și structurată pe rapelul aluziv la "procedee teatrale mai vechi - cînticele bunăoară, din piesele bardului de la Mircești, son-

gurile din comediile politice ale lui Brecht", **Samba Brasil** propune publicului, de fapt, un scheci (să nu uităm că prioritatea genului o dețin celebrii Stela și Arșinel, Nae Lăzărescu și Vasile Muraru) "gonflat" la dimensiunile unei reprezentații tradiționale de teatru. Aproape trei ore (de spectacol), membrii Casei de modă Europa "dezbat" problema delegării unuia reprezentant al firmei la Carnavalul de la Rio, timp în care conflictul demască oportunismul și licheлизмul post-revoluționar, mentalitățile legate de noile obsesii politice, totul într-o succesiune destul de strînsă de gaguri, exhibînd o terminologie jurnalistică fără omisiuni: teroriști, 16-22, nomenclatură (veche și nouă), nu ne vindem țara, dolari,

MOLDOVENII, ÎNTRE IMPORTURI ȘI PRODUCȚIE LOCALĂ

Teatrul din Republica Moldova a început să devină parte integrantă a mișcării teatrale din România atît prin participări constante la feluritele festivaluri de dincoace de Prut, cît și prin angajarea efectivă, ca salariați, a unor actori basarabeni în numeroase instituții de spectacol din țară. E o realitate încurajatoare, ce presupune însă, pe de altă parte, abandonarea exclamațiilor sentimentalist-euforice inițiale și, în consecință, judecarea produselor artistice oferite de teatrele moldovene cu aceleași instrumente critice pe care le folosim în aprecierea oricărui spectacol "de-al nostru". Ceea ce poate să nu fie întotdeauna plăcut pentru beneficiari...

ABSENȚA GÎNDULUI

Gestul Teatrului "Lucașfărul" din Chișinău de a pune în scenă Regele Lear ni s-a părut de la

REGELE LEAR de Shakespeare. În românește de Mihnea Gheorghiu • **TEATRUL "LUCAȘFĂRUL" DIN CHIȘINĂU** • Regia: Ioan Ieremia • Scenografia: Nicolae Andronatii și Ioan Ieremia • Distribuția: Vasile Constantin (Lear), Vasile Zubcu (Regele Franței), Valentin Țurcanu (Ducele de Burgundia), Vitalie Cărăuș (Cornwall), Vladimir Zaiciuc (Albany), Filip Dascăl (Kent), Pavel Iațovschi (Gloster), Gheorghe Pietrar (Edgar), Vlad Ciobanu (Edmund), Iurie Negoită (Goneril), Sandu Aristin-Cupcea (Oswald), Speranța Cocirlă (Goneril), Maria Doni (Regan), Anjela Cărăuș, Tatiana Lazăr, Sofia Cibotaru (Cordelia).

bun început temerar, știut fiind că piesa e una dintre cele mai grele din dramaturgia universală. Iar faptul că regia îi aparținea lui Ioan Ieremia (fost ori poate încă actual "director artistic" al trupei) nu era deloc de natură să ne liniștească, întrucît o montare de-a sa cu același text, acum cîțiva ani, la Naționalul din Timișoara, ne suscitase obiecții majore. Cu siguranță - am gîndit - va fi o "reluare", tot se poartă... Spectacolul ne-a contrazis net optimismul. Dacă în montarea timișoreană se lăsau, cum-necum, descifrate cîteva idei -

cel puțin discutabile, dar "eu respect Ideile", vorba lui Cașavencu -, de astă dată absența gîndului regizoral ni s-a părut cea mai evidentă caracteristică a desfășurării scenice. Afară doar de cazul că luăm drept gînd costumarea tuturor bărbaților în ȋțari și cămeșoale încinse cu brîie de care spînzurau teribile cuțite, destinate duelurilor cavalești; ori împodobirea aceluiași cu mărețe cușme de oale țurcană și cu un sol de încălțări (gen *après-skis*) din același material. Regizorul semnează și scenografia, alături de Nicolae Andronatii; de ce va fi

sexy-club, măi dragă, privatizați, economie de piață, securiști, sereiști ș.c.l. Se desprind, totuși, câteva tipologii bine creionate ale actualității, cum ar fi vechiul activist reformat, agresiv și încă nostalgic - Manole (Gheorghe Lazarovici), pătimașul politic - Dragoș (Gică Andrușca), frivola copleșită de tentații hormonale de tip nou - Cleopatra (Loredana Hotea) etc. Ce folos, de vreme ce aceste tipologii se circumscriu unei tentative de a "descreți frunțile" oamenilor (după cum se precizează în cronică din "Graiul Maramureșului") prin neaoșismul umorului gros, nefiltrat de o judecată mai profundă asupra lumii românești contemporane? În vreme ce comedii caragialiene (pentru a lua modelul suprem) sublimează o dimen-

siune a spiritului românesc nu tocmai meritorie, determinând, pentru spectator, o rectificare de principiu a devenirii sale etice, tipul de spectacol **Samba Brasil**, cabaret politic cultivând "autenticismul" prin ștergerea graniței dintre realitatea cotidiană și estetic, își infirmă automat intențiile critice. Spectatorul simplu se va regăsi mereu într-o postură cât se poate de confortabilă, în care predispozițiile sale autocenzurate se văd mai degrabă stimulate. Licențele simplificatoare sînt menite, parcă, să acorde circumstanțe atenuante tocmai semidoctismului. Dacă ne amuzăm cu toții de scumpirea produselor pe piață, anunțată exuberant printre hăulituri moroșenești, atunci ce rost ar mai avea să ne for-

malizăm observînd că, de fapt, în Brazilia se vorbește nu spaniola, ci portugheza? Toată lumea e mulțumită, generos concesivă sau indiferentă și față de ciudatul dialect spaniol în care frumoasa Cerasela ne salută: **Buenos Dias per tutti**. Ar fi, însă nedrept să nu amintesc că este vorba despre o farsă, iar numita Cerasela se deghizează doar în braziliancă, ea nefiind, totuși, decît o simplă angajată la Casa de modă.

Despre regia spectacolului ce s-ar putea spune? Ea e bună. La **Samba Brasil** "te" poți ride cît pentru o stagiune întregă la Teatrul de Comedie din București.

SEBASTIAN-VLAD POPA

fost nevoie de două persoane pentru "conceperea" acestor veșminte și a unui decor urit, greoi și... impersonal e un mister - de creație, probabil. Cît despre actori... Pe unii i-am văzut și în alte producții ale Teatrului "Lucaeafărul" - din fericire, căci altminteri, cîntăriți după jocul din **Regele Lear**, concluziile ar fi fost amare.

Chișinău, are la activ și alte lucrări dramatice - simpatica foaie-program nu ne pune la dispoziție nici o altă informație în afara "casetei tehnice" a spectacolului. **Iosif și amanta sa** e un text interesant și cu un sunet aparte, dat de poezia stranie a scriiturii. Pornește de la episodul biblic al încercării nevestei lui Putifar de a-l seduce pe Iosif, dar folosește personajele (unele, preluate din legendă, altele, inventate) pentru a spune, altcum și iarăși, eterna poveste a Bărbatului și a Femeii, prinși în jocul crud și gingaș al dragostei. Motivul piesei este amplificat în spectacol prin distribuirea în fiecare rol (cu o excepție) a cîte doi interpreți, un bărbat și o femeie; astfel, replicile fiecărei partituri își (de)dublează parcă înțelesul, într-un dialog interior captivant și, nu o dată, răscolitor. Recunoaștem aici semnul de marcă al talentatului Petru Vutcărău, din cele mai solide spectacole ale sale (precum excelentul **Hei, oameni bunii** de William Saroyan). Ajutat de un decor elegant și simplu (Boris

Golia) și de frumoasele costume ale Tatiane Kraievski, regizorul își pune foarte bine în valoare actorii; toți, serios antrenați, mobili, avînd un joc modern și - lucru demn de semnalat - o corectă rostire românească. Faptul că nu detașăm nici un nume trebuie privit doar ca o laudă implicită adusă omogenității echipei; altminteri, toate merită să fie pomenite.

* * *

Spectacolele celor două teatre din Chișinău au prezentat două fațete (complementare, poate) ale unui fenomen la care ar fi, credem, util ca oamenii de teatru basarabeni să reflecteze temeinic. Fără a-l analiza acum, ne-am limita la o sugestie: calitatea importurilor artistice din România să fie cel puțin la nivelul calității "bunurilor" locale. De pe urma unui asemenea protecționism ar avea de profitat toată lumea.

A. G.

JOC MODERN

IOSIF ȘI AMANTA SA de Val Butnaru • **TEATRUL "EUGEN IONESCU" DIN CHIȘINĂU** • Regia: Petru Vutcărău • Decor: Boris Golia • Costume: Tatiana Kraievski • Distribuția: Elena Chioibaș, Mihai Fusu (Iosif), Alexandru Vasilache, Luminița Tulgara (Marta), Andrei Moșoi, Angela Sochircă (Any), Nelly Cozaru, Alexandru Josu (Beniamin), Ala Menșicov, Andrei Sochircă (Iacob), Boris Cremene (Moses).

Nu știm, din păcate, dacă Val Butnaru, director artistic al Teatrului "Eugen Ionescu" din

